

**UCHWAŁA NR XXXV/218/18
RADY GMINY RYPIN**

z dnia 14 czerwca 2018 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za
2017 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 i poz. 1000) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 zm. poz. 1985 i z 2018 r., poz. 650, poz. 700) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za 2017 rok, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się wójtowi gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wiesława Sokółowska

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za 2017 rok

Konstytucja RP w art. 18 gwarantuje każdej polskiej rodzinie ochronę i opiekę, ale jednocześnie zapewnia jej prawo do ochrony życia prywatnego, rodzinnego, decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47), do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami (art. 48) oraz nienaruszalności mieszkania (art. 50). Powyższe prawa rodzinne muszą być poszanowane przez pracowników pomocy społecznej przy jednoczesnym wspieraniu rodziny. Działalność ta jest bardzo trudna i wymaga niezwykle wyczerpującej sytuacji. Dlatego też podstawą działań jest diagnoza, która uwzględnia informacje o warunkach bytowych, strukturze rodziny, panującej w niej atmosferze i zachowaniach wśród dorosłych jej członków oraz dzieci.

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 roku poz. 1769 z późn. zm.), która określa zadania i formy świadczeń oraz zasady ich przyznawania.

Innymi aktami prawnymi nakładającymi realizację zadań na Ośrodek są:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1952 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, (Dz. U. z 2017 roku, poz. 489 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1065 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2198 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 roku poz. 487 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 180),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390),
- ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 679 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1851 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1860),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1832 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku, poz. 984).

Ośrodek realizuje zadania własne gminy jak również zadania zlecone przez administrację rządową.

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej realizował następujące zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- dożywianie dzieci w szkołach,

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom potrzebującym oraz specjalistycznych usług opiekuńczych,
- kierowanie do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- praca socjalna,
- sprawienie pogrzebu.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej podejmowane były następujące działania:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- przyznawanie i wypłacanie stypendiów o charakterze socjalnym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń związanych z realizacją ustawy „Za życiem”,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku energetycznego,
- przyjmowanie wniosków i przyznawanie Karty Dużej Rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując swoje zadania, objął w 2017 roku różnorodną formą pomocy 1007 osób. W ramach zadań realizowanych przez Ośrodek, wydatkowany budżet w poszczególnych działach i rozdziałach kształtował się następująco:

Dział 852 – POMOC SPOŁECZNA

Plan 1.972.422,52 zł, wykonanie 1.874.657,68 zł.

W ramach pomocy społecznej realizowano:

Domy pomocy społecznej

Rozdział 85202 – Plan 260.000,00 zł, wykonanie 242.286,93 zł.

W 2017 roku wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę pobytu w domach pomocy społecznej 10 osób przewlekle chorych, samotnych, nieposiadających bliskiej rodziny zobowiązanej do sprawowania opieki. Wydatkowano również środki za pobyt w schronisku dla 1 osoby bezdomnej z terenu gminy, jak również na utrzymanie mieszkania interwencji kryzysowej.

Zadanie jest w całości finansowane ze środków własnych gminy.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Rozdział 85213 – Plan 55.265,00 zł, wykonanie 54.508,83 zł.

Zadanie jest realizowane w ramach zadań zleconych, jako dofinansowanie Wojewody do zadań zleconych i własnych. I tak:

Zadania zlecone – plan 36.961,00 zł, wykonanie 36.280,90 zł. Środki te wykorzystano na opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych. W 2017 roku opłacono składki za 51 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.

Zadania własne – plan 18.304,00 zł, wykonanie 18.227,93 zł. Środki te wykorzystano na opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe. W 2017 roku opłacono składki za 35 osób pobierających zasiłek stały.

Zasiłki i pomoc w naturze

Rozdział 85214 – Plan 228.665,00 zł, wykonanie 227.790,70 zł.

Zadanie realizowane jest ze środków budżetu Wojewody. Na wypłatę zasiłków okresowych i pomoc w naturze otrzymaną dotację wykorzystano w wysokości 227.790,70 zł, przyznając 580 świadczeń dla 141 rodzin. Największą liczbę osób korzystających z zasiłków okresowych stanowią osoby bezrobotne (109 osób), pozostałe rodziny otrzymują pomoc z uwagi na przewlekłą chorobę i niepełnosprawność.

Dodatki mieszkaniowe

Rozdział 85215 – Plan 35.131,52 zł, wykonanie 24.038,99 zł.

Powyższa kwota została wykorzystana na wypłatę dodatków mieszkaniowych dla 23 rodzin będących najemcami lokali mieszkalnych, jak również zryczałtowanych dodatków energetycznych dla 4 rodzin. Pomoc w opłatach czynszowych, jak i pomoc w opłatach za energię elektryczną przysługuje rodzinom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Zasiłki stałe

Rozdział 85216 – Plan 213.107,00 zł, wykonanie 209.417,73 zł.

Zadanie finansowane jest z budżetu Wojewody jako dofinansowanie zadania własnego. Kwota przekazanej dotacji została wykorzystana na wypłatę zasiłków stałych dla 44 osób (w tym 33 osób samotnych i 11 osób w rodzinie). Liczba osób kwalifikujących się do zasiłku stałego wzrasta z uwagi na niepełnosprawność, wiek poprodukcyjny i brak możliwości korzystania ze świadczeń ZUS, bądź KRUS.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Rozdział 85219 – Plan 515.307,00 zł, wykonanie 483.610,47 zł.

Środki przeznaczone w całości na pokrycie kosztów funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, tj. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla 8 pracowników, koszty podróży służbowych i szkoleń pracowników, na wydatki rzeczowe obejmujące zakup materiałów biurowych, zestawów i akcesoriów komputerowych, publikacji, jak również na zakup usług, w tym medycznych (badania okresowe i wstępne), telekomunikacyjnych, pocztowych.

Usługi opiekuńcze

Rozdział 85228 – Plan 278.447,00 zł, wykonanie 278.180,39 zł.

W ramach tego rozdziału realizowano zadania z zakresu świadczenia usług opiekuńczych dla 21 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Rypin, na które wydatkowano kwotę 162.633,79 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął opieką osoby chore, niepełnosprawne, wymagające opieki osób drugich. Wysokie wydatki na usługi opiekuńcze spowodowane są zwiększeniem liczby osób wymagających wsparcia.

W ramach usług opiekuńczych realizowano również zadania z zakresu świadczenia usług specjalistycznych wykonywanych w miejscu zamieszkania. W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 7 terapeutów świadczących usługi dla 8 dzieci niepełnosprawnych. Wydatki w wysokości 115.546,60 zł związane z realizacją tego zadania były w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Pomoc w zakresie dożywiania

Rozdział 85230 – Plan 313.600,00 zł, wykonanie 283.772,04 zł.

W celu realizacji zadania pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Województwo Kujawsko – Pomorskie przekazało dofinansowanie w wysokości 196.300,00 zł, wydatkowano 196.300,00 zł, tj. 100,00 %. W ramach programu w okresie sprawozdawczym z dożywiania skorzystało 350 dzieci w wieku szkolnym, korzystających z gorącego posiłku w stołówkach szkolnych, jak również 228 osób, którym przyznano zasiłek celowy na zakup żywności.

W 2017 roku w ramach środków własnych dożywianych było 422 uczniów z terenu gminy Rypin. Wyplacono zasiłek celowy na zakup żywności dla 117 osób.

Pozostała działalność

Rozdział 85295 – Plan 72.900,00 zł, wykonanie 71.051,60 zł.

Wydatki zrealizowane w ramach powyższego rozdziału obejmują zasiłki celowe na łączną kwotę 50.798,00 zł z przeznaczeniem na zakup leków, opału, drobnych remontów, w tym również zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego oraz 22 specjalne zasiłki celowe. Ponadto wydatkowano środki na dowóz podopiecznych z terenu gminy Rypin do Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie na łączną kwotę 5.596,00 zł oraz opłacono koszty pochówku dwóch podopiecznych Ośrodka w kwocie 2.777,60 zł.

Realizowano również porozumienie z Powiatowym Urzędem Pracy w Rypinie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla 10-ciu bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej. Prace wykonywane były od miesiąca marca do listopada 2017 roku i na ten cel wydatkowano kwotę 11.880,00 zł.

Dział 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Rozdział 85415 – Plan 264.317,00 zł, wykonanie 216.950,02 zł.

Na pomoc materialną o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę 216.950,02 zł, w tym środki własne Gminy wyniosły 43.390,00 zł. Z pomocy materialnej skorzystało 257 uczniów.

Dział 855 – RODZINA

Plan 10.766.818,88 zł, wykonanie 10.373.447,63 zł.

Świadczenia wychowawcze

Rozdział 85501 – Plan 6.660.390,00 zł, wykonanie 6.599.695,63 zł.

W 2017 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie wpłynęło 708 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wyplacono 13.047 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 6.529.317,50 zł. Pozostałe środki przeznaczono na wynagrodzenie pracownika obsługującego świadczenia wychowawcze, zakup materiałów i usług związanych z wykonywaniem pracy na wyżej wymienionym stanowisku oraz szkoleń pracownika. Zadanie zostało sfinansowane w całości ze środków budżetu państwa.

Świadczenia rodzinne

Rozdział 85502 – Plan 4.029.384,00 zł, wykonanie 3.716.394,02 zł.

Wydatki z tego rozdziału finansowane są z dwóch źródeł:

- *ze środków Wojewody* jako zadanie zlecone, dla którego plan roczny wyniósł 3.978.551,00 zł, wykorzystano kwotę 3.680.957,28 zł, przeznaczając:
  - a) kwotę 3.350.295,08 zł na wypłatę: 15.126 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, 481 świadczeń pielęgnacyjnych, 2.001 zasiłków pielęgnacyjnych, 582 świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 136 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 59 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, 139 zasiłków dla opiekunów, 303 świadczenia rodzicielskie i 1 jednorazowe świadczenie związane z realizacją ustawy „Za życiem”;
  - b) kwotę 222.224,50 zł na opłatę składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy;
  - c) kwotę 108.437,70 zł na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz na wypłatę wynagrodzeń;
- *ze środków własnych Gminy* na realizację zadania wydatkowano 35.436,74 zł. Środki te przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch pracowników, zakup materiałów i usług związanych z wykonywaniem pracy na stanowiskach do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W wyniku prowadzonej w 2017 roku egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych komornicy przekazali kwotę 40.494,77 zł, z czego:

- do budżetu Państwa przekazano 34.547,09 zł (w tym odsetki w kwocie 25.625,66 zł),

- na dochody własne przekazano 5.947,68 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na koniec 2017 roku wynosiła 321.080,65 zł. W roku 2017 nie dokonano żadnej wpłaty z wyżej wymienionego tytułu.

Zaległość z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2017 roku po odliczeniu dokonanych zwrotów od komornika wynosiła 1.363.810,06 zł.

Zadłużenie z tytułu odsetek na koniec 2017 roku wynosiło 406.759,46 zł.

Mimo prowadzonej egzekucji przez komorników oraz działań podejmowanych przez organ właściwy dłużnika, zwroty od dłużników alimentacyjnych są niewielkie głównie z powodu dużego bezrobocia wśród dłużników.

Karta Dużej Rodziny

Rozdział 85503 – Plan 310,88 zł, wykonanie 243,88 zł.

W 2017 roku złożono 18 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny oraz 1 wniosek dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem.

Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Wspieranie rodziny

Rozdział 85504 – Plan 53.104,00 zł, wykonanie 33.492,81 zł.

W 2017 roku Gmina Rypin przystąpiła do realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2017 rok”. W ramach programu otrzymano środki finansowe w wysokości 20.100,00 zł, w tym w formie dotacji 6.638,00 zł oraz ze środków Funduszu Pracy 13.462,00 zł. Dofinansowaniu podlegały koszty wynagrodzenia brutto asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rypinie wynoszące nie więcej niż 2.100,00 zł (maksymalnie 67% kosztów wynagrodzenia).

W ramach dotacji wykorzystano 6.634,79 zł, ze środków Funduszu Pracy wykorzystano 13.462,00 zł, pozostała część wynagrodzenia brutto asystenta rodziny została dofinansowana ze środków własnych Gminy. Łącznie na wynagrodzenie asystenta rodziny przeznaczono 34.199,59 zł.

Pozostałą część wydatków tj. 12.755,22 zł stanowią wydatki na pochodne od wynagrodzenia asystenta rodziny, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, koszty podróży służbowych i szkoleń oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Opieką zostało objętych 15 rodzin z terenu gminy Rypin.

Rodziny zastępcze

Rozdział 85508 – Plan 19.510,00 zł, wykonanie 19.501,29 zł.

Wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę kosztów pobytu 4 dzieci z terenu gminy Rypin umieszczonych w rodzinach zastępczych. W pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej gmina ponosi 10% kosztów, natomiast w drugim roku 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów ogółem.

Pozostała działalność

Rozdział 85595 – Plan 4.120,00 zł, wykonanie 4.120,00 zł.

Powyższa kwota została przeznaczona na wypłatę jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł wraz z kosztami obsługi zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Ponadto Ośrodek koordynuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który jest jednym z elementów budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem zespołu jest stworzenie jednolitego, silnego frontu oddziaływującego zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc oraz spójnego przepływu informacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie. W 2017 roku do tutejszego Ośrodka wpłynęło 16 niebieskich kart

założonych przez policję. W rodzinach, w których występuje przemoc, prowadzona jest praca socjalna. Ofiary przemocy oraz sprawcy kierowani są na terapię psychologiczną, mediacyjną jak również kierowani są do placówek poradnictwa specjalistycznego. Ponadto w miarę potrzeb otrzymują także pomoc materialną. Dzięki zatrudnionemu specjalście terapii psychologicznej mogliśmy rozwiązać wiele problemów na miejscu, nie wysyłając potrzebujących poza teren gminy. W 2017 roku z tej formy pomocy skorzystało 37 osób.

Ośrodek utrzymuje ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji (głównie z dzielnicowymi), Kuratorami Sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami i innymi instytucjami. Całość zadań wymienionych powyżej realizowali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Reasumując pomoc i możliwości finansowe ośrodka, należy stwierdzić, że w pełni realizuje on wciąż rosnące zadania i potrzeby, podejmując działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisem art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 poz. 1769 z późn. zm.) zadania pomocy społecznej w gminach realizują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z jego działalności oraz przedstawia potrzeby w tym zakresie.

Przewodniczący Rady

Wiesława Sokółowska